

ת"פ 500/04/21 - מדינת ישראל נגד אוראל חביב ע"י, יוסף חזות ע"י

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 500-04-21 מדינת ישראל נ' חביב ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת דנה מרשק מרום המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד ליטל מהלל
נגד הנאשמים		1. אוראל חביב ע"י ב"כ עוה"ד דורון שטרן 2. יוסף חזות ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל עירוני

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאותיהם בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של **כליאת שווא** לפי סעיף 377 רישא + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), **ותקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש** לפי סעיף 382(א) + 380 לחוק העונשין.
 2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בין הנאשמים ליצחק עמר (להלן: "המתלונן") היכרות מוקדמת. לבקשת הנאשמים, ביום 23.3.21 טס המתלונן ללונדון כשברשותו שתי מזוודות ובהן חומר מסוג "גת", לצורך העברתו לאיש קשר של הנאשמים בלונדון, בתמורה לסך של 20 אלף פאונד ו-600 דולר עבור הגת (להלן: "הכסף"). על פי סיכום בין הנאשמים למתלונן, האחרון אמור היה להעביר את הכסף לנאשמים עם שובו לארץ, ובתמורה להעברת הגת לאיש הקשר, המתלונן יקבל סך של 12 אלף ₪.
- ביום 25.3.21 בשעה 04:30 לערך, נחת המתלונן בנתב"ג וברשותו הכסף, חלק על גופו וחלק במזוודה. מיד עם הגעת המתלונן לישראל, ולאחר תיאום עם הנאשמים, אסף נאשם 1 את המתלונן ביציאתו מאולם מקבלי הפנים בנמל התעופה, באמצעות רכבו מסוג יונדאי (להלן: "הרכב"), והשניים נסעו לחניון "הפרדס" שבנתב"ג בקומה השניה, שם פגשו בנאשם 2.
- הנאשמים לקחו את הכסף מידי המתלונן, הוציאו את הכסף מהמזוודה וספרו אותו. בשלב זה, התגלע ויכוח בין הנאשמים לבין המתלונן ביחס לסכום הכסף שברשות המתלונן, הנאשמים טענו שחסר סכום של 6000 פאונד, והמתלונן השיב כי אין לו יד בדבר. בהמשך, אחז נאשם 1 בכוח בגרונו של המתלונן ודחף אותו לכיוון הרכב והצמידו לרכב. נאשם 2 הצטרף אל נאשם 1, ושניהם החלו להכות בידיהם את המתלונן שעמד בסמוך לרכב. בהמשך, הכניסו הנאשמים בכוח את המתלונן לרכב בניגוד לרצונו, תוך שהם מכים אותו, והמתלונן המשיך לטעון בפניהם ש"לא נגע בכסף". נאשם 2 נכנס למושב הנהג והחל בנסיעה, ואילו נאשם 1 אחז במתלונן בחוזקה במושב האחורי של הרכב.

בהגיעם למחסום החניון, ובמטרה להימלט מהנאשמים, הדף המתלונן את נאשם 1, פתח את דלת הרכב בחוזקה וקפץ מחוץ לרכב. המתלונן תפס בתחתית הרכב על מנת שלא יכניסו אותו בניגוד לרצונו לרכב, ובעוד נאשם 2 נסע מעט עם הרכב, נגרר המתלונן ונחבל מהמדרכה, מבלי שנאשם 2 הבחין בכך שהמתלונן נגרר. נאשם 1 ביקש מנאשם 2 לעצור את הרכב, בעוד הוא אוחז במתלונן.

בשלב מסוים בהשתלשלות האירוע, הכה נאשם 1 את המתלונן בראשו באמצעות ידיו פעם אחר פעם, אחז במכנסיו של המתלונן ומשכם למטה. המתלונן הוריד את מכנסיו ונעליו במטרה להימלט מאחיזתו של נאשם 1. בהמשך, יצא נאשם 2 מהרכב, הצטרף לנאשם 1 שהכה את המתלונן באמצעות ידיו, ונתן לו מספר מכות בעת שהמתלונן שכב על הרצפה.

אחר אשר נכח בקרבת מקום, ביקש מהנאשמים לחדול ממעשיהם, ואמר להם כי יש במקום מצלמות. נאשם 1 לקח שקית כסף והעבירה לאחר על מנת שישמור עליה. בשלב זה הצליח המתלונן להתרומם, רץ מהמקום כשהוא בתחתוניו, וזעק לעזרה לעבר עוברי אורח בכלי רכב סמוכים. הנאשמים נכנסו לרכב וחזרו אל תוך החניון במטרה להביא את רכבו של נאשם 2, וחזרו כעבור מספר דקות כאשר כל אחד מהנאשמים נוהג ברכבו. בהגיעם חזרה לאזור המחסום, לקח נאשם 1 את שקית הכסף מהאחר, ונסע עם רכבו לכיוון המתלונן. משהבחין המתלונן בנאשמים, ובמטרה להימלט מהם, רץ המתלונן אל עבר קיר סמוך, נעמד עליו ונפל לתוך שיחים. בזמן הזה, העביר נאשם 1 את הכסף לרשות נאשם 2 אשר נסע מהמקום ברכבו. נאשם 1 ניגש אל המתלונן, שוחח עמו, הביא לו מים וביקש מהמתלונן לא לספר על האירוע למשטרה. בשלב זה הגיעו שוטרים למקום, ונאשם 1 אמר בכזב לשוטרים כי המתלונן קפץ אל עבר השיחים וכי הוא "בסטריס" מהטיסה ולכן ברח. כתוצאה ממעשי הנאשמים נגרמו למתלונן פצעים ושפשופים שטחיים בגפיו העליונות והתחתונות, ומכאוב ואדמומיות בצווארו.

תסקירי שירות המבחן

3. מהתסקיר שהתקבל בעניינו של נאשם 1 עולה, כי הוא כבן 36, נשוי ואב לארבעה ילדים. בעל השכלה של 8 שנות לימוד ומגיל 13 יצא לשוק העבודה, כאשר ב - 16 השנים האחרונות עובד כעצמאי בתחום השיפוצים באופן לא מוסדר ולא רציף, ובמקביל עובד לסירוגין כשכיר במוסך. שירת שירות צבאי חלקי כלוחם בנח"ל, לאחר כשנה ערק מן השירות, נשא מאסר בכלא צבאי למשך חודשיים וקיבל פטור על רקע אי התאמה. בגיל 23 התחתן עם אשתו, שאינה עובדת. לדבריו, אשתו ומשפחתו מגנים את מעשיו, אך תומכים בו.

הנאשם נעדר עבר פלילי. בהתייחסות לעבירות, לוקח אחריות חלקית על התנהלותו. מסר, כי על רקע קשיים כלכליים בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, החל לעסוק בסחר בגת בלונדון למשך מספר חודשים, והיה מודע לכך שצריכת גת בלונדון אינה חוקית. יחד עם נאשם 2, אותו מכיר ממקום מגוריהם, קיבלו החלטה לסחור בגת, כשתפקידו היה לספק את הגת, ונאשם 2 דאג לאתר בלדר שיעביר את הגת לאיש קשר. תיאר היכרות שטחית עם המתלונן. הנאשם 1 טשטש וצמצם מהעובדות המתוארות וממידת אלימותו, והסביר את מעשיו על רקע רצונו לגרום למתלונן להשיב לו את כספו. עוד מסר כי המתלונן יצא מהרכב ופשט בעצמו את מכנסיו, בהיותו מודע לקיומן של המצלמות בחניון ובמטרה להפליל אותו ואת נאשם 2. הביע עמדה קורבנית וביטא כעס רב כלפי המתלונן והאחר המוזכר בכתב האישום, שלהבנתו שיתפו פעולה. כשעומת עם הפער בין עמדתו בבית המשפט לבין עמדתו המרחיקה מהמעשים המיוחסים לו, מסר כי הוא מותש מההליך המשפטי, רצה לקדם את סיומו, וביטא ביקורת סביב התנהלות המדינה.

שירות המבחן שיקף לנאשם 1 את ההתרשמות כי התנהגותו בעבירה מהווה ביטוי לקשייו להתנהל באופן מותאם

ומאופק במצבי דחק, וכי הוא מאופיין בסף תסכול נמוך ומדפוסים שוליים, אימפולסיביים ותוקפניים, שמצריכים התערבות טיפולית ייעודית בתחום האלימות. הנאשם שלל נזקקות טיפולית.

לאחר שקלול גורמי הסיכון והסיכוי - הכוללים העדר עבר פלילי, מערכת משפחתית המתנגדת לפעילות עוברת חוק והיותו של הנאשם אב מסור, שירות המבחן מעריך קיומה של רמת סיכון בינונית למעורבות אלימה בעתיד. לנוכח שלילת נזקקות טיפולית והעדר מוטיבציה לשינוי דפוסיו, אין המלצה טיפולית בעניינו, ולצורך הפחתת הסיכון הומלץ על ענישה קונקרטיה ומוחשית.

4. מהתסקיר שהתקבל בעניינו של נאשם 2 עולה, כי הוא כבן 27, נשוי ללא ילדים, בן למשפחה חרדית אשר חווה ילדות מורכבת, לרבות הוצאתו למסגרות חוץ-ביתיות. כשהיה כבן 15 השתלב במסגרת ישיבה, לאחר תקופה קצרה נפלט ממנה והשתלב במסגרת תכנית היל"ה, אולם לא השלים תעודת בגרות. במהלך שירותו הצבאי נדון לעונש מאסר על רקע עריקות, אך השלים את שירותו הצבאי. מגיל 17 ולמשך 7 שנים עבד כמארגן אירועים עד למעצרו, לאחריו עבד כנהג ממשאית ובמקביל הוציא רישיון תיווך. כיום עובד בחברת רהיטים והשתלב בקורס סוכנות ביטוח וסופר סת"ם. בנוסף, מתנדב בעמותת עזר מציון.

נאשם 2 נעדר עבר פלילי. במסגרת פיקוח המעצר הנאשם שיתף פעולה, אולם היה פאסיבי בקשר עם שירות המבחן. הוצע לשלבו בקבוצה לעצורי בית, הוא ביטא נכונות מילולית לכך ונכנס לרשימת המתנה, והתקיים עמו קשר מעקבי. הנאשם ביקש שלא להאריך את הצו על רקע הקושי להתמיד ולהתחייב. בהתייחסותו לביצוע העבירות, מסר שטרם מעצרו היה מעורב במספר אירועים של מכירת הגת בחו"ל, אשר בוצעו עם שותף בשל העלויות הגבוהות. תיאר היכרות שטחית עם המתלונן. הסביר את התנהלותו השולית והאלימה בעבירות בכך שחש מרומה ומנוצל על ידי המתלונן, והיה עסוק בלהשיב לעצמו את שכרו. לתפיסתו נסחף בלהט האירועים והתקשה להציב לעצמו גבולות. הנאשם 2 קיבל אחריות על ביצוע העבירות והביע חרטה על מעשיו. תיאר תחושות אכזבה ובושה נוכח התנהגותו האלימה ומעורבותו בפלילים, מסר כי הוא מבין שפעל באופן אימפולסיבי מבלי שהפעיל שיקול דעת, גילה אמפתיה כלפי המתלונן והביע נכונות להתנצל בפניו. התייחס למעצרו כמרתיע וטראומתי, לאחריו החל לסבול מחרדות הכוללות קשיי שינה. הביע חשש מנשיאת מאסר בפועל שעלול לתפסתו להוביל לנסיגה במצבו הנפשי ובתפקודו המשפחתי. שלל כיום קשר עם נאשם 1 ועם המתלונן, ומאז מעצרו אינו עוסק במכירת גת.

לאור התנהלותו האימפולסיבית והאלימה בעבירות, סבר השירות כי קיימת חשיבות לשלבו בהליך טיפולי קבוצתי במסגרת השירות, והנאשם הביע נכונות והסכמתו לכך.

שקלול גורמי הסיכון והסיכוי הביא את שירות המבחן להעריך שקיימת רמת סיכון נמוכה. בקשת הדחייה של שירות המבחן לצורך שילוב בטיפול לא נענתה על-ידי בשל התמשכות ההליכים, ובתסקיר המשלים שהוגש צוין, כי למרות הבעת מוטיבציה חיצונית לטיפול, אך בשל הקושי להעריך את מידת הבשלות לקשר עם שירות המבחן, לא מתקיימים תנאים מספקים לגבש המלצה טיפולית.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טענה, כי בכתב האישום המתוקן מפורטים מעשי האלימות שהנאשמים ביצעו במתלונן על רקע ויכוח כספי, והם כוללים אלמנט של השפלה של המתלונן בכך שמכנסיו נמשכו והורדו על ידי נאשם 1, כשהמתלונן הצליח לברוח מהמקום ללא מכנסיו וביקש עזרה מאנשים שהיו במקום.

החבלות שנגרמו למתלונן הן כתוצאה מהאלימות שהופעלה כלפיו וכן כתוצאה מנפילתו לשיחים. האלימות שנקט הנאשם 1 היתה במידה מסוימת קשה יותר מזו שהפעיל נאשם 2, אך נאשם 2 הוא שנהג ברכב שבו התאפשרה כליאת השווא. עסקינן באירוע שנמשך מספר דקות, עם מספר זירות, ולנאשמים הייתה הזדמנות להפסיקו במספר הזדמנויות.

הנאשמים כפרו במיחוס להם והתקיימו שלושה דיוני הוכחות, כשהמתלונן העיד בשתי ישיבות, ותיאר בעדותו שהוא נמצא מאז האירוע בפוסט טראומה ובטיפול פסיכיאטרי.

התסקיר בעניינו של נאשם 1 לא כלל המלצה שיקומית, אלא לענישה מוחשית, כשהתסקיר בעניינו של נאשם 2 חיובי יותר, שכן נאשם 2 נטל אחריות מלאה והביע חרטה. ניתנו לו הזדמנויות להשתלב בטיפול שאותן לא ניצל, ולכן השירות לא בא בהמלצה שיקומית לגביו. ב"כ המאשימה שקלה לקולה את הודאות הנאשמים וחסכון מסוים בהבאת עדים.

ב"כ המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש הולם שנע בין 14 עד 30 חודשי מאסר, ועתרה למקם את עונשיהם של הנאשמים באופן שונה בשל ההבדלים בתסקירים לעניין נטילת האחריות, כך שאת נאשם 1 יש למקם בשליש התחתון של המתחם, ואת נאשם 2 יש למקם בתחתית המתחם. בנוסף, עתרה להטיל תשלום פיצוי למתלונן וקנס, ופסילת רישיון בפועל ועל תנאי על נאשם 2.

6. ב"כ נאשם 1 הסביר, כי הנאשם הודה לאחר שנשמעו חלק ניכר מהראיות, כך שבית המשפט הספיק להתרשם מהמתלונן ומעדים נוספים, ולקבל תמונה כמעט מלאה על נסיבות האירוע ועוצמתו. כתב האישום רוכך בהתאם לעדויות שנשמעו, וכולל לאחר תיקונו עבירות שהן בסמכות של בית משפט שלום.

אשר לנסיבות האירוע הדגיש, שהמתלונן הוא שותף של הנאשמים, כשנאשם 1 הגיע לאסוף משדה התעופה את המתלונן, אשר שימש כבלדר, החל ויכוח כספי ולא הייתה כוונה מתוכננת מראש לכלוא את המתלונן ולהכותו. האלימות שמתוארת בכתב האישום נמצאת ברף הנמוך, ואף נסיבות כליאת השווא נמצאות ברף הנמוך. דלתות הרכב לא היו נעולות, ובשלב מסוים המתלונן יצא וברח מהרכב.

האקט הסופי באירוע הוא של בריחת המתלונן מהנאשמים, כשהוא נעמד על קיר ונפל אל שיחים, ועיקר החבלות הן מאותה נפילה.

אשר לתסקיר הסביר, שהתקיימה פגישה אחת קצרה כשבועיים לפני הדיון, והנאשם מסר שלא נאמרו לו הדברים כפי שעולים מהתסקיר. לטענתו, הביע נכונות לטיפול אם היה מוצע לו טיפול קונקרטי. הסיגור הדגיש את נתוני הנורמטיביים של הנאשם, ביקש להתייחס להערכת הסיכון כאל הערכה בלבד, ועמד על כך שנטילת האחריות של הנאשם תואמת את האמור בכתב-האישום המתוקן.

נאשם 1 היה עצור במשך חודשיים וחצי, ולאחר מכן היה במעצר באיזוק אלקטרוני במשך חצי שנה, ולאחר מכן במשך כשנה בתנאי "מעצר בית" עם יציאה לעבודה. המדובר בפרק זמן ארוך שיש ליתן לו משמעות של ממש בגזר-הדין.

ב"כ נאשם 1 עתר לקביעת מתחם עונש הולם שנע ממספר חודשי מאסר ועד לשנת מאסר. בהינתן רף האלימות הנמוך והרף של כליאת השווא, היעדר עבר פלילי והודאת הנאשם, עתר להשית עליו עונש של מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות ברף המקסימלי.

7. ב"כ נאשם 2 טען תחילה כי התסקיר, כפי שהתקבל, מונע ממנו לעתור לחריגה ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום, גם בשל העובדה שלא נעתרתי לדחות את הדיון לקבלת תסקיר משלים. לשיטתו, חלקם של הנאשמים אינו זהה, האלימות בה נקט הנאשם 2 היא מינורית וכך גם מעורבותו בכל בקשור

לעבירה של כליאת שווא. לגישתו, עסקינן בתיק "רגיל" שנשמע בבית משפט שלום, כשמתחם העונש נע בין מאסר על תנאי ועד למספר חודשי עבודות שירות. הוסיף, כי התסקיר הוא חיובי, כשלאחר מעצרו השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית והיה בפיקוח מעצרים שלא הוּאָרַךְ עֵקֶב הצורך לפרנס את משפחתו. אין לזקוף לחובת הנאשמים את ניהול התיק, שכן אלמלא נשמעו ראיות, היו מורשעים בעבירות שלא ביצעו וכן נחשפה דמותו של המתלונן. סופו של יום, עתר הוא להסתפק בתקופת המעצר של חודשיים כעונש ראוי.

8. נאשם 1 אמר בדברו לבית-המשפט: **"אני מצטער על כל מה שהיה, זה לא היה אמור לקרות, זה לא משקף את מי שאני הייתי. הייתה תקופה של קורונה, 4 ילדים בבית, לא הייתה עבודה, היה מצב מאד לחוץ ולא רגיל, נקלעתי למצב הזה, זה לא משהו שאני רגיל בו או משהו כזה. אני מצטער ומתחרט על זה, זה לא איזושהי שיטה שאני דוגל בה או משהו, זה מצב שנקלעתי אליו"** (עמ' 94 לפרוטוקול).
9. נאשם 2 אמר בדברו לבית-המשפט: **"הייתי שמח ללכת לטיפול, אני לא מבין למה לא זימנו אותי. אני מצטער על כל מה שהיה, אני מתחרט ולוקח אחריות ואני לא אחזור על זה לעולם"** (שם).

דין והכרעה

10. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
11. הנאשמים פגעו במעשיהם במספר ערכים מוגנים, במרכזם זכותו של המתלונן לשלמות גופו, כבודו ובטחונו האישי. הפגיעה בערכים המוגנים היא בעוצמה בינונית, ואזכיר כי: **"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד"** (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר חסן (10.11.09), פסקה 21).
- אשר לעבירת כליאת השווא, מטבעם של דברים, ובמיוחד מנקודת מבטו של נפגע העבירה, סופה של כליאת השווא אינו תמיד נראה בתחילת המעשה. ואכן, בליבה של העבירה של כליאת שווא, עומד ריתוקו של אדם למקום מוגדר בנסיבות השוללות ממנו את חופש התנועה (ראו: ע"פ 3363/98 קניאז'ינסקי נגד מדינת ישראל, פ"ד נג(2) 479, 494 (1999)). עם זאת, בענייננו, העבירה של כליאת השווא נלווית לאלימות בה נקטו הנאשמים כלפי המתלונן, כשעיקר החומרה במעשי הנאשמים היא בעצם הנקיטה באלימות משפילה על רקע כספי.

12. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות יש לציין, כי המדובר באירוע לא מתוכנן. הנאשמים והמתלונן חברו יחד לביצוע משימה מפוקפקת, ולצורך השלמתה הנאשמים אספו את המתלונן מנמל התעופה. בשלב זה התגלע סכסוך כספי ביניהם בחניון של נמל התעופה, ומכאן החלו העבירות להתבצע, כאשר האלימות כללה אחיזה בגרונו של המתלונן, הכאתו והכנסתו בכוח לתוך הרכב. כתב-האישום מתאר את מעשיו האלימים של כל אחד מהנאשמים, ואולם נראה כי יהיה זה מלאכותי להבחין בין

השניים, כאשר מקריאת עובדות כתב האישום המתוקן עולה תמונה של שיתוף פעולה ביניהם: שניהם נקטו באלימות כלפי המתלונן, שניהם היו איתו ברכב, בין אם אחד מהם נהג (נאשם 2) והשני (נאשם 1) מחזיק במתלונן בחוזקה. פעם זה מכה ופעם השני, פעם האחד מושך את מכנסיו של המתלונן, ולעתים שני הנאשמים מנצלים את כוחם העדיף ומכים את המתלונן יחד.

למתלונן נגרמו פצעים ושפשופים שטחיים בידי וברגליו, ומכאוב ואדמומיות בצוואר, כשב"כ המאשימה ציינה שחלק מהחבלות נגרמו גם כתוצאה מנפילתו של המתלונן אל השיחים. נזק קשה יותר היה עלול להיגרם מהתנהלותו של המתלונן, אשר תפס בתחתית הרכב על מנת שלא יחזירו אותו לרכב. באין ספק שהמדובר בהתנהלות המוסיפה נופך של חומרה למעשי הנאשמים, אך בד בבד יש לציין, כי בכתב-האישום המתוקן מפורט, כי נאשם 2 שנהג ברכב לא הבחין שהמתלונן נגרר, וכי מדובר היה בקטע נסיעה קצר.

13. לעניין מדיניות הענישה הראויה ייאמר באופן כללי, כי מפסיקת בית-המשפט העליון עולה מסר עקבי ולפיו לא תהיה כל סובלנות כלפי מי שמעז לפתור סכסוכים תוך נקיטה באלימות:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה" (ע"פ 4173/07 פלוני נגד מדינת ישראל [16.8.07], בפסקה 10).

14. על רקע מדיניות ענישה זו ונסיבות ביצוע העבירות, עיינתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסקי-דין נוספים, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 5801/12 **אשורוב נגד מדינת ישראל** [7.2.13] (הוגש על-ידי התביעה): המערער הורשע יחד עם שלושה אחרים, על פי הודאתו, בעבירות של כליאת שווא ואיומים, כאשר נאשם 1 הורשע גם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ונאשם 4 בעבירה של תקיפה כדי לבצע פשע. המדובר במסכת ארוכה של גביית תשלום חוב של המתלונן על ידי המערער וחבריו, שכללה כמה זירות. על נאשם 1, בעל עבר פלילי מכביד הושת עונש מאסר של 30 חודשים, ועל נאשם 4 עונש של כחודשיים וחצי, כימי מעצרו. בעניינו של המערער צוין, כי הביע מוטיבציה גבוהה להשתלב בטיפול והומלץ על מאסר לריצוי בעבודות שירות. לעומת נאשם 4 שהכה את המתלונן באגרופ, צוין שהמערער כלא את המתלונן לאורך כל הלילה ומעשהו חמור יותר. המערער לקח אחריות והביע חרטה, בעברו אירוע של איומים שהסתיים ללא הרשעה. על המערער הוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וקנס בסך 3000 ₪. הערעור נדחה, כשבית המשפט ציין שהעונש ניתן תוך התחשבות במכלול נסיבותיו האישיות.

ת"פ (מחוזי ב"ש) 9060-11-18 **מדינת ישראל נגד לוי ואח'** [1.11.20] (הוגש על-ידי התביעה): שני הנאשמים הורשעו על פי הודאותיהם בביצוע עבירות של כליאת שווא, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, איומים, החזקת סכין וגניבה על רקע בסכסוך כספי בין נאשם 2 לבין המתלונן. הנאשמים הכו את המתלונן באגרופים בראשו ובגפו, כשנאשם 1 הצמיד סכין לצווארו ולאיבר מינו על מנת שזה יבוא עמם לרכב. המתלונן

ואחר שישב עמו טרם האירוע נאלצו להיכנס לרכב. במהלך הנסיעה, פתח המתלונן את הדלת, קפץ מהרכב והחל לברוח לתוך חניה. הנאשמים עצרו את הרכב ויצאו ממנו, תפסו את המתלונן והחלו להכותו בכל חלקי גופו, בעטו בפניו והכו אותו בחוזקה באגרופים עד שנפל. הנאשמים גררו את המתלונן שהיה שרוע על הכביש ובעטו בו, עד שאשתו של נאשם 1 צעקה להם שהזמינו משטרה, אז הנאשמים ברחו. המתלונן פונה לבית החולים כשנגרמו לו פצעים ושפשופים בכתף ובגב, המטומה סביב העין וחתכים מרובים בכפות הרגליים. נקבע בעניינם מתחם עונש הולם שנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר. הנאשמים עברו הליכים טיפוליים משמעותיים, ושירות המבחן המליץ בעניינם על ענישה בדרך של עבודות שירות. בית המשפט מצא שיש מקום לחרוג מהמתחם בשל שיקולי שיקום, והשית על הנאשמים עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ופיצוי בסך כולל של 10000 ₪ למתלונן.

ת"פ (מחוזי נצרת) 45642-06-16 **מדינת ישראל נגד איבגי** [20.11.16]: הנאשמים הורשעו על פי הודאותיהם בביצוע עבירות של כליאת שווא, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, שיבוש מהלכי משפט והסתייעות ברכב לביצוע פשע. על רקע אירוע שולי, שני הנאשמים נסעו ברכבם אחרי המונית שבה נסע המתלונן, הוציאו אותו בכוח מהמונית, הוליכו אותו לתוך רכבם תוך שהם מכים אותו בראשו ובפניו והכניסו אותו לרכב. נאשם 1 ניגש לנהג המונית ודרש שימחק את הקלטות המצלמות שבמונית, ואלה נמחקו. הנאשמים עזבו את המקום כשהמתלונן עמם, ובמהלך הנסיעה הכו הנאשמים וחבריהם את המתלונן בראשו ובפניו, ולבסוף הורידו אותו מהרכב. למתלונן נגרמו כאבים רבים, נפיחות בשפה ודימום מאפו. במסגרת הסדר טיעון, המדינה טענה בענייניו של נאשם 1 לעונש ראוי של 14 חודשים, ובענייניו של נאשם 2 לעונש של שנת מאסר. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 4 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל. צוין שהנאשמים חסכו את עדותו של המתלונן והביעו חרטה על מעשיהם ורצון לשקם את חייהם. לשני הנאשמים עבר פלילי, כשנאשם 1 אף נשא מספר מאסרים בפועל. על נאשם 1 הוטל עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים, ועל נאשם 2 עונש מאסר בפועל בן 7 חודשים.

ת"פ (מחוזי באר שבע) 37563-05-10 **מדינת ישראל נגד ישראל** (גזרי-הדין מימים 15.2.12 ו - 07.12.2011): בין הנאשמים למתלונן הייתה היכרות מוקדמת. שלושת הנאשמים הגיעו ברכב לאילת על מנת ללבן סוגיית חוב עם המתלונן. בעת שהמתלונן נסע ברכב עם חברו, נסעו הנאשמים אחרי רכבו. לבקשת הנאשמים ירד המתלונן מהרכב, ובמהלך ויכוח ביניהם בעטו הנאשמים במתלונן, הכניסו אותו לתוך הרכב, והמתלונן התקשר אל אביו ואמר לו שצריך לתת לנאשמים כסף. למתלונן נגרמו סימני חבלה על גופו ועל פניו, הוא נבדק בבית החולים ושחרר. על נאשם 1, נעדר עבר פלילי, הושת עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ועל נאשמים 2 ו- 3, בעלי עבר פלילי הושת עונש מאסר בפועל בן 10 חודשים.

15. מכלול הפסיקה שנסקרה לעיל משקף קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע הבחנות מתבקשות, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח ועד ל - 24 חודשי מאסר.

16. לא מצאתי כי בעניינם של הנאשמים הוצג שיקול שמצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום לאור התכנים הברורים בתסקירי שירות המבחן, ומאחר ולא עברו כל הליך טיפולי משמעותי. לכן, עונשם ייגזר בתוך המתחם ואתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

17. בעניינו של נאשם 1 ייאמר, כי התכנים המפורטים בתסקיר מטרידים ומעלים את הצורך בהרתעה אישית. עם זאת, המדובר באדם בעל משפחה, המנהל אורח חיים יציב למדי, וזו היא הסתבכות הראשונה בפלילים. חרף נתונים אלו, ייתכן והייתי מטילה עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח; אלא, שכתב-האישום תוקן לקולה באופן משמעותי בהוראות החיקוק, ולו היה מוגש בנוסחו הנוכחי, הרי שהיה נדון בבית-המשפט השלום. הנאשם 1, לכן, ניהל את המשפט בעניינו בצל איום של הליך בבית-המשפט המחוזי, על כל ההשלכות הנובעות מכך, ויש ליתן לכך משקל. בנוסף, הנאשם 1 שהה כחודשיים ומחצה במעצר, לאחר מכן במעצר בתנאי איזוק, ובהמשך בתנאים מגבילים, ולאור מכלול הנתונים נראה לי, שגם אם ראוי למקם את עונשו מעל הרף התחתון, יש להורות על מתווה אשר יאפשר את נשיאת יתרת עונשו בעבודות שירות, ולא להחזירו לבית-הסוהר למספר חודשים.

18. הדברים נכונים ביתר שאת לגבי נאשם 2, שגם הוא שהה במעצר כחודשיים ומחצה ובמעצר בתנאי איזוק למשך 7 חודשים בצל הליך שהתנהל בבית-המשפט המחוזי. מבחינת נסיבותיו האישיות, גם הוא אדם נעדר עבר פלילי, נטילת האחריות על מעשיו היא עמוקה יותר, קיימת הערכה לרמת סיכון נמוכה, אם כי לא התקיים הליך טיפולי מעמיק (ושירות המבחן אף הטיל ספק בבשלותו לטיפול). יש להעמיד את עונשו ברף התחתון של המתחם, ועל רקע תקופת מעצרו מאחורי סורג ובריח ובאיזוק ונוכח הנסיבות הייחודיות להליך זה, יש לקבוע אותו מתווה אשר יאפשר נשיאת יתרת העונש בעבודות שירות - אך לתקופה פחותה מזו שתוטל על הנאשם 2. בנוסף, החלטתי להימנע מלהשית עליו פסילה בפועל, חרף השימוש שנעשה ברכבו.

19. **לאור האמור לעיל, אני גוזרת את דינם של הנאשמים כדלקמן:**
נאשם 1 -

9 חודשי מאסר בפועל לנשיאה בדרך של עבודות שירות (ללא ניכוי ימי מעצרו 25.3.21 - 3.6.21).

עבודות השירות יבוצעו באתר יד לשריון לטרון, או בכל מקום אחר עליו יורה הממונה, בימים ובשעות המפורטים בחוות דעת הממונה מיום 25.6.23, והחל מיום 31.8.23. במועד זה יתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות - מחוז מרכז.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו-כן, מובהר, כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורת הפתע וכל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית ונשיאת העונש במאסר ממש.

10 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירות אלימות מסוג פשע ו/או עבירה לפי סעיף 377 לחוק העונשין; מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון, לרבות איומים.

מורה על תשלום פיצוי למתלונן על סך 7500 ₪ עד ליום 1.12.23.

7 חודשי מאסר בפועל לנשיאה בדרך של עבודות שירות (ללא ניכוי ימי מעצרו 29.3.21 - 3.6.21).

עבודות השירות יבוצעו במפקדת מחוז מרכז, או בכל מקום אחר עליו יורה הממונה, בימים ובשעות המפורטים בחוות דעת הממונה מיום 25.6.23, והחל מיום 7.9.23. במועד זה יתייבב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות - מחוז מרכז.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו-כן, מובהר, כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע וכל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית ונשיאת העונש במאסר ממש.

10 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירות אלימות מסוג פשע ו/או עבירה לפי סעיף 377 לחוק העונשין; מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון, לרבות איומים.

מורה על תשלום פיצוי למתלונן על סך 7500 ₪ עד ליום 1.12.23.

ב"כ המאשימה תידע את המתלונן בדבר הפיצוי שנפסק, ותמסור פרטיו למזכירות בית-המשפט תוך 14 ימים.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון בתוך 45 יום.

הערובות הקיימות בתיק המ"ת הקשור יהוו מעתה בטוחות להבטחת התייצבות לנשיאת העונש עד לתום נשיאתו.

ניתן היום, ל' אב תשפ"ג, 17 אוגוסט 2023, במעמד הנאשמים וב"כ הצדדים.